

קה: המקבל שדה מחבירו פרק תשיעי בבא מציעא

א זבין פ"ג [מ"א],
 ב אלות פ"ח [מ"ו],
 ג פלה פ"ה [מ"א],
 ד ב"א: ניטט מכחו אפילו
 הוא מהלך על גבי אגנים או
 רוכב ורכב, ה י"ד א' סאין
 לבית סור קרקע זרע ועיין
 כ"א,

עלו. זכ וטהור לאילן שכחו רע או לטובה ענף אילן שכוחה רע:
טמא. הטהור שכיון שהאילן או הסוכה כמה רע נכפפת תחתיהן
 וכבד העליון על התחתון ונשען עליו מכחו של עליון וזין זכ שנשען
 על הטהור וזין טהור שנשען על הזכ טמא: **שאין בעיקרו לחוק**.
 ברחבו רובע הקב: **שנחבא**

כל שנחבאת בחויונה. תימה אמאי קרי און כמו רע לפי שאינה
 נחבאת באגרופו והלא היא רותת תחתיהן: **ע"א** אדם שבחו
 רע שיבוץ להסיטו טמא. תימה אפילו און כמו רע שאין יכול
 להסיטו אמאי טהור הלא יעמא התחתון לעליון ועוד הטומאה
 בחיבורים הוא וטמא טומאת שבעה

ל א ב ג מ"י פ"ח מהלך
 מטמאי משכב ומשנב
 הלכה ז סגנו עיין רמב:
 לא ד ה ו מ"י פ"י
 מהלכות טומאת מת
 הלכה יא:
 לב ז מ"י פ"ח מהלכות
 תפלה הלכה ה סגנו
 עיין יט טו"ע א"ח ס'
 זו ש"ף ה [רב אלפס
 ברכות פ"ג א']:
 לג ח ט מ"י פ"ד מהלך
 תפילין הלכה כג סגנו
 עיין יט טו"ע א"ח ס'
 מה וכה"ה [רב אלפס ס'
 ובהלכות תפילין עה].
 לד י ב מ"י פ"ד מהלכות
 מתנות עניים הלכה
 ה:
 לה ל מ מ"י פ"ח מהלך
 שכירי הלכה ה סגנו
 עיין פט טו"ע ח"מ ס'
 ש"כ ס"ף א':

הגהות הב"ח

א) שנתבאת
 באחויונה מן המס
 המהלך ציית הפרס על
 גבי אגנים שאינו יכול
 להסיטין על האדם ועל
 הצהמה שטמן יפה טהור
 על גבי אגנים שפיל:
 ב) שם מפשילן כליל
 וזאת י' נמק: א) רש"י
 ד"ה שנחבאת באחויונה
 וכו' כשאורח זה:

הגהות הגר"א

א) ב' סאין י"ל קבין:
 ג) רש"י ד"ה רובא דבאגא
 רוב כו. י"ב אכל הרמב"ם
 כבז רוב השדות של אורה
 העיר וכו' וכו' הר"ש
 רובא דבאגא:

א) **עלו באילן שבוחו רע ובסוכה שבוחה רע**
טמא היכי דמי אילן שבוחו רע אמרי דבי
ר' ינאי יכל שאין בעיקרו לחוק רובע היכי
 דמי סוכה שבוחה רע אמר ר"ל יכל
שנחבאת בחויונה תנן התם ה"המהלך בבית
 הפרס על גבי אבנים שיכול להסיט על
 האדם ועל הבהמה שבוחן רע טמא ה"ד אדם
 שבוחו רע אמר ר"ל יכל שרוכבו וארכבותיו
 נוקשות ה"ד בהמה שבוחה רע אמרי דבי ר'
 ינאי יכל שרוכבה מטילה גללים אמרי דבי ר'
 ינאי לתפלה ולתפילין ד' קבין לתפלה מאי
 היא דתניא ינושא משאוי על כתיפו והגיע
 זמן תפלה פחות מד' קבין ממשילין לאחוריו
 ומתפלל ארבעה קבין מניח ע"ג קרקע
 ומתפלל לתפילין מאי היא דתניא יהיה
 נושא משאוי על ראשו ותפילין בראשו אם
 היו תפילין רוצצות אסור ואם לאו מותר
 באיזו משאוי אמרו במשאוי של ארבעת קבין
 תני רבי חייא המוציא זבל על ראשו ותפילין
 בראשו ה"ז לא יסלק לצדדיו ולא יקשרם
 במתניו מפני שהוא נוהג בהן מנהג ביוון
 אבל קושרם על זרועו במקום תפילין משום
 דבי שילא אמרו אפילו מטפחת שלהן אסור להניח על הראש שיש בו
 תפילין וכמה אמר אביי אפילו רבעא דרבעא דפומבדיתא: אמר ר' יהודה
 מאי קצבה בכרי אלא אם יש בו כדי נפילה: וכמה כדי נפילה ר' אמי אמר
 רבי יוחנן ארבעה [א] סאין לכור רבי אמי דיליה אמר שמונת [ב] סאין לכור
 אמר ליה ההוא סבא לרב חמא בריה דרבה בר אבוחא אסברה לך בשני
 דרבי יוחנן הוה שמינה ארעא בשני דרבי אמי הוה כחישא ארעא תנן
 התם ה"ה הרוח שפוזרה את העומרין אומדים אותה כמה לקט ראוייה לעשות
 ונותן לעניים רשב"ג אומר נותן לעניים כדי נפילה וכמה כדי נפילה כי אתא
 רב דימי אמר ר' אלעזר ואיתימא ר' יוחנן ארבעת קבין לכור בעי רבי ירמיה
 לכור זרע או לכור תבואה למפולת יד או למפולת שוורים ת"ש דבי אתא רבין
 א"ר אבוחא א"ר אלעזר ואמרי לה אמר ר' יוחנן ארבעת קבין לכור זרע ועדיין
 תיבעי לך למפולת יד או למפולת שוורים תיקו: **מתני'** המקבל שדה
 מחבירו ואכלה חגב או נשדפה אם מכת מדינה היא מנכה לו מן חכורו אם
 אינה מכת מדינה אין מנכה לו מן חכורו ר' יהודה אומר אם קיבלה הימנו
 במעות בין כך ובין כך אינו מנכה לו מחכורו: **גמ'** ה"ד מכת מדינה אמר רב
 יהודה כגון דאישדוף רובא דבאגא עולא אמר כגון שנשדדפו ארבע שדות
 מארבע רווחתיה אמר עולא בעו במערבא נשדף תלם אחד על פני כולה
 מאי נשתייר תלם אחד על פני כולה מהו אפסיקא בירא מאי אספסתא
 מאי

מוסף רש"י

מנכה. ממסר (במודר כב
 ה)

א) **עלו באילן שבוחו רע ובסוכה שבוחה רע**
טמא היכי דמי אילן שבוחו רע אמרי דבי
ר' ינאי יכל שאין בעיקרו לחוק רובע היכי
 דמי סוכה שבוחה רע אמר ר"ל יכל
שנחבאת בחויונה תנן התם ה"המהלך בבית
 הפרס על גבי אבנים שיכול להסיט על
 האדם ועל הבהמה שבוחן רע טמא ה"ד אדם
 שבוחו רע אמר ר"ל יכל שרוכבו וארכבותיו
 נוקשות ה"ד בהמה שבוחה רע אמרי דבי ר'
 ינאי יכל שרוכבה מטילה גללים אמרי דבי ר'
 ינאי לתפלה ולתפילין ד' קבין לתפלה מאי
 היא דתניא ינושא משאוי על כתיפו והגיע
 זמן תפלה פחות מד' קבין ממשילין לאחוריו
 ומתפלל ארבעה קבין מניח ע"ג קרקע
 ומתפלל לתפילין מאי היא דתניא יהיה
 נושא משאוי על ראשו ותפילין בראשו אם
 היו תפילין רוצצות אסור ואם לאו מותר
 באיזו משאוי אמרו במשאוי של ארבעת קבין
 תני רבי חייא המוציא זבל על ראשו ותפילין
 בראשו ה"ז לא יסלק לצדדיו ולא יקשרם
 במתניו מפני שהוא נוהג בהן מנהג ביוון
 אבל קושרם על זרועו במקום תפילין משום
 דבי שילא אמרו אפילו מטפחת שלהן אסור להניח על הראש שיש בו
 תפילין וכמה אמר אביי אפילו רבעא דרבעא דפומבדיתא: אמר ר' יהודה
 מאי קצבה בכרי אלא אם יש בו כדי נפילה: וכמה כדי נפילה ר' אמי אמר
 רבי יוחנן ארבעה [א] סאין לכור רבי אמי דיליה אמר שמונת [ב] סאין לכור
 אמר ליה ההוא סבא לרב חמא בריה דרבה בר אבוחא אסברה לך בשני
 דרבי יוחנן הוה שמינה ארעא בשני דרבי אמי הוה כחישא ארעא תנן
 התם ה"ה הרוח שפוזרה את העומרין אומדים אותה כמה לקט ראוייה לעשות
 ונותן לעניים רשב"ג אומר נותן לעניים כדי נפילה וכמה כדי נפילה כי אתא
 רב דימי אמר ר' אלעזר ואיתימא ר' יוחנן ארבעת קבין לכור בעי רבי ירמיה
 לכור זרע או לכור תבואה למפולת יד או למפולת שוורים ת"ש דבי אתא רבין
 א"ר אבוחא א"ר אלעזר ואמרי לה אמר ר' יוחנן ארבעת קבין לכור זרע ועדיין
 תיבעי לך למפולת יד או למפולת שוורים תיקו: **מתני'** המקבל שדה
 מחבירו ואכלה חגב או נשדפה אם מכת מדינה היא מנכה לו מן חכורו אם
 אינה מכת מדינה אין מנכה לו מן חכורו ר' יהודה אומר אם קיבלה הימנו
 במעות בין כך ובין כך אינו מנכה לו מחכורו: **גמ'** ה"ד מכת מדינה אמר רב
 יהודה כגון דאישדוף רובא דבאגא עולא אמר כגון שנשדדפו ארבע שדות
 מארבע רווחתיה אמר עולא בעו במערבא נשדף תלם אחד על פני כולה
 מאי נשתייר תלם אחד על פני כולה מהו אפסיקא בירא מאי אספסתא
 מאי

שמין אותו כ"ד הולכין עליה ושמין כמה לקט שדה זו ראיה להעשות בכל שנה: **רשב"ג** אומר. אין הדבר צריך אומדן ככר קלוב כדי נפילה ועומד
 ונותן לעניים כדי ניפול לקט הקלוב. ולקמן מפרש להו: **לכור זרע**. לשדה שזרעו זה כור או לשדה שלוקט זה כור תבואה. ואם תמצא לומר
 לכור זרע: **למפולת יד או למפולת שוורים**. יש מקום שזרעין את התבואה צד ויש מקום שנותנין הזרע בעגלה מנוקבת ומולכין השוורים
 את העגלה על המחרישה הזרע הוא נופל והולך והרצה זרע צריך למפולת שוורים יותר ממפולת יד. וקא מיבעיא לן לשדה של זרע
 כור למפולת יד שלה שיערנו בלקט שלה ארבעת קבין או לכור זרע למפולת שוורים: **מתני'** **מכת מדינה**. מפרש בגמ'. והא לימא
 אלא בחכרנותא דאי בקבלנותא מאי מנכה איכא מה שימצאו יחלוקו: אינו מנכה. דאמר לו מזלך גרם: צין כך וצין כך. אפילו היא
 מכת מדינה אינו מנכה שעל המעות לא נגזרה גזירה הלך לא עליה היטה פורענות זו: **גמ'** **רובא דבאגא**. [א] רוב הבקעה שזו
 בתוכה: **נשדף טלס אחד**. ולא יותר משדות שהן סביבותיה ואותו טלס כל סביבות שדה זו: **טלס**. שורות המענה: **נשתייר טלס אחד**. כל
 סביבותיה שלא נשדף וארבע שדות סביבותיה נשדפו וגם זו נשדפה: **מהו**. מי אמרינן דכיון דנשתייר טלס אחד על פני כולה שלא לקמה
 אין זו מכת מדינה אלא מולו או דלמא האי שיעורא לאו כלום היא: **איפסיק בירא מהו**. אם היו ארבע שדות שהן סביבותיה צורות ושאר
 שדות סביב סביב נשדפו מי אמרינן ד' שדות סביבותיה לא נשדפו או דילמא אמר ליה אם היו זרועות אף הם נשדפו: **איפסיק בירא**. שדה
 צור הפסיק בין השדופות לזו: **אספסתא**. היו אותן סביבותיה זרועות שחת למאכל בהמה ולא נשדפו והן הפסיקו בין השדופות לזו:
 מאי